

[Lembourn.]

sindssygehospitalet og idømt hårde straffe, fordi de har udtalt sig kritisk om den politiske situation i Sovjet. Nobelpristageren Solsjenitsyn bliver økonomisk forfulgt, hans bøger må ikke udgives, og hans sidste manuskript er blevet beslaglagt. Videnskabsmanden Sakharov og forfatteren Solsjenitsyn har appelleret til verden om støtte, og det er livsnødvendigt for dem, at også Danmark giver udtryk for, at deres appel er nået frem til os, og at vi vil gøre, hvad vi kan for, at de ikke skal lide overlast.

Solsjenitsyn har samtidig med at have præsteret et enestående forfatterskab altid arbejdet for netop den afspændingspolitik, som også Sovjetunionen gør sig til talsmand for. Det kan kun vanskeliggøre de kommende sikkerhedsforhandlinger i Genève, hvis man i Sovjet forhindrer netop de skribenter, der gør en stor indsats for denne holdning, i at ytre sig.

Den danske regerings og folketingets holdning i denne sag bør videregives til Sovjets myndigheder.

Lembourn: Når jeg har stillet dette spørgsmål til statsministeren, er det ikke, fordi jeg ikke kender statsministerens og regeringens stilling til de uhyrligheder, som foregår i Sovjetunionen; statsministeren har klart nok i sin åbningstale taget afstand herfra.

Men vi ved, at disse ting foregår, vi ved, at hundreder af forfattere, videnskabsmænd og andre intellektuelle bliver tvangsindlagt på sindssygehospitalet, og vi ved, at der er mange, der frygter at blive det. Jeg skal kun give et enkelt eksempel.

Fra Nobelpristageren Solsjenitsyn har vi fået at vide, at han skjulte sit sidste manuskript hos en kvindelig bekendt. Hun blev arresteret og underkastet tortur, og under torturen røbede hun, hvor manuskriptet befandt sig, hvorefter hun begik selvmord.

At protestere imod den slags ting fra folketingets talerstol er jo godt, men jeg er bange for, at det ikke har virkning nok, hvis det ikke bliver bragt videre til de sovjetiske myndigheder. Det er derfor, jeg har stillet spørgsmålet, da statsministeren nu om kort tid rejser til Sovjetunionen, for at få at vide, om han over for de sovjetiske myndigheder vil forelægge den danske regerings, det

danske folketings og den danske befolknings syn på uhyrligheder af den art.

Statsministeren (Anker Jørgensen): For nogle uger siden gav jeg på regeringens vegne udtryk for den bekymring, vi også har i Danmark i anledning af de tegn, vi har set på en skærpet holdning i Sovjetunionen over for dem, der forholder sig kritisk til samfundsforholdene, og hr. Lembourns spørgsmål drejer sig jo om lige bestemt dette problem.

Blandt de emner, der skal drøftes under mit besøg i Sovjetunionen, er også den europæiske sikkerheds- og samarbejdskonference, som hr. Lembourn taler om i begrundelsen for sit spørgsmål. Denne konference er nu gået ind i sin anden fase i Genève. Som bekendt behandles spørgsmålet om respekt for menneskerettighederne og om de grundlæggende frihedsrettigheder som et særligt punkt under denne konference. Ikke mindst fra dansk side har vi lagt vægt på at understrege den store betydning for den fortsatte afspænding, som vi tillægger fremskridt netop på dette punkt. Vi mener, at sådanne fremskridt er en afgørende forudsætning for, at afspændingen efterhånden kan udvikle sig til en virkelig varig fredsordning. Jeg vil derfor også udtale mig efter disse klare retningslinjer i mine drøftelser med de sovjetiske myndigheder.

I øvrigt kan jeg sige til hr. Lembourn, at der er næppe grund til at være i tvivl om, at man i Sovjetunionen udmærket er klar over også vort syn på denne sag.

Lembourn: Kan jeg forstå statsministeren sådan, at statsministeren over for de sovjetiske myndigheder vil sige, at hvis man ikke lever op til menneskerettighedserklæringen, vil de resultater, som kunne opnås ved sikkerhedskonferencen i Genève, ikke blive det, vi havde ventet?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Karlskov Jensen* til landbrugs- og fiskeriministeren:

Kan ministeren oplyse, hvornår loven om støtte til modernisering af jordbrugsdrift kan ventes sat i kraft? "

(Spm. nr. 9).